

GAZETA TRANSILVANIEI

Redacția și Administrația
PIAȚA LIBERTĂȚII BRAȘOV
Telefon 226
Abonament anual 360 lei
Pentru streinătate 800 lei
Anunțuri, reclame, după tarif.

Fondata la 1888 de George Barițiu
Apare de trei ori pe săptămână

Fără o presă națională cinstită și democratică, un popor nu va da niciodată măsura însușirilor lui culturale și politice. E ca și cum ar grăi prin gura streinului.

IN FAȚA DOVEZILOR

Oficiosul guvernului publică un comunicat-somațiune în chestiunea pretenției circulare a biroului electoral al Partidului Național român — pentru care a făcut atâta caz „Viitorul”, acuzând Partidul Național ca agent de dezbinare și ură între Ardeal și Vechiul Regat.

În Cameră, d-l Iuliu Maniu, Președintele Partidului Național, a desmintit formal că *documentul* nu aparține conducerii partidului.

În fața acestei desmintiri, *Viitorul* somează pe d-l Bogdan-Daică (colaboratorul țărănist al d-lui Goga-averescanul) să răspundă d-șă pentru oficiosul guvernului. Iată, așa dar, pe d-l *Daică* colaborator și in-

spirator al revistei d-lui Goga și al partidului liberal, în același timp, păstrând locul în partidul țărănesc.

În fața dovezilor, calomniatorii Partidului Național recurg la *colaboratori sui-generis*, a căror manifestare publică este de-a *calomnia* cu ori-ce preț. Ca și pe vremea *spadasinilor*, „plătești”, va ucide pe cine vei vrea — așa și azi obții ori-ce calomnie sub anumite condițiuni!..

Dar cum se calificăm atitudinea conducătorilor partidului liberal, cari se folosesc de asemenea arme nedemne? Desigur, tovarăși ai calomniatorilor, ei înșiși sunt calomniatori ordinari, inspirând și conducând asemenea campanii în presă și în Parlament.

Unirea forțelor opoziției naționale

Declarația d-lui Al. Vaida în Cameră.

În ședința de Sâmbătă a camerei deputatul țărănist basarabean *Pan. Halippa*, vorbind la Mesaj, a atacat partidele opoziției, ceea-ce a dat prilej d-lui Al. Vaida să facă în aplauzele deputaților Partidului Național, a d-lui N. Iorga și a partizanilor săi următoarea declarație:

D-le Halippa, știi că am simpatie și pentru d-ta și pentru partidul țărănesc. Știi că la 1919 v'am silit să devenim un partid de guvernământ. Mai știi că atunci când a fost vorba de fuziune, a fost un perfect acord și asupra principiilor democratice ale partidului nostru și asupra persoanelor care-l compun.

Nimeni n'ași contestat aceasta. Și dacă nu s'a realizat fuziunea n'a fost nici din cauza principiilor noastre, nici din cauza persoanelor noastre. Totul s'a petrecut la lumina zilei și toată lumea știe de ce s'a denunțat fuziunea. Țara cunoaște cine poartă vina acestei acțiuni.

Ea s'a denunțat din cauza unei persoane (voci: Stere,

Stere!) căreia urma să ne su punem toți ca unui tiran.

Dar concentrarea forțelor democratice n'a reușit. Ce a fost, a fost. *Ea va trebui să reușească odată cu noi năvoile acestei țări* vor trebui să primeze chestiunile de persoane. (Aplauze călduroase).

S'a tot spus mereu că atât d-l Iorga cât și noi facem, fie în Parlament, fie afară, jocul — adică servicii — partidului liberel.

E drept că se întâmplă unele întâmplări între partidele de opoziție. Ele sunt regretabile dar nimeni nu le dă însemnătate. Să nu cadă și d-l Halippa în greșeala de a critica partidele de opoziție. Or fi curente în aceste partide dar și într-o ciorbă mare se găsește un fir de păr.

D-l N. Iorga: În ciorba aceasta e o barbă întreagă (aplauze, mareilaritate).

D-l Al. Vaida: Cum și în soare se găsește pete. Noi ne amintim cu emoție și cu bucurie că barba d-lui Iorga a fost odată un steag pentru noi, pentru d-voastră și pentru democrația română. Și va mai fi.

Fac d-șă o rugămintă frățească d-lui Halippa de a nu mai critica partidele de opoziție. Sau dacă e vorba de critică să o facă și pe a partidului țărănesc căci sunt și acolo ciocniri de curente și reprezentanți ai diferitelor clase.

Curentele dela noi fac dovadă că partidul nostru este virtualmente democrat, că nu suntem un partid de dictatură

și că noi nu dorim să punem conștiințele pe calapoade. În partidul nostru nu socotim conștiințele ca niște ghete (vilaplauze). Elementele pe cari le criticeți azi erau bune când s'a hotărât fuziunea. Și vor fi desigur bune și atunci când persoana care a împiedecat fuziunea, va eși din conștiința d-voastră.

D-l Vaida-Voevod a încheiat în aclamațiile prelungite ale reprezentanților partidelor opoziționiste de ordine, și a fost felicitat cu efuziune de d-l N. Iorga.

Recol în presă.

În legătură cu declarația d-lui Al. Vaida „Neamul Românesc” publică sub titlul „În fața răspunderilor de mâine” următoarele:

În aplauzele frenetice ale reprezentanților opoziției de ordine, a vorbit erii la Cameră, d-l Al. Vaida-Voevod, fruntaș al Partidului Național ardelean.

Publicăm în altă parte caldă îndemna al conducătorului Vaida-Voevod, care în cuvinte drepte și unanime aprobate a întrevăzut unirea forțelor capabile și conștiințele ale guvernului de mâine.

Noi, care am pus totdeauna deasupra problemelor de partid, interesele permanente ale țării, găsim în apelul plin de avânt și sinceritate, al purtătorului de cuvânt de ieri, semnalul pentru coordonarea forțelor vii constructive ale țării.

Mai poate sta ceva împotriva unei uniri pentru munca grea și plină de răspundere așteptată cu grabă de România întreagă?

Cu atât mai bine, dacă nimeni și nimic nu va împiedica drumul acestei apropieri a conducătorilor conștiinței impuse de gravitatea împrejurărilor.

Noi vom fi cei dintâi să ne bucurăm, încredințaji că ecoul puternic al cuvintelor d-lui Vaida-Voevod, va zgudui și va infiora toate conștiințele naționale chemate la opera cea mare.

Ziua de 1 Decembrie, aniversarea adunării naționale dela Alba-Iulia, a fost serbată de toate școlile superioare, secundare și primare din Braşov. La unele școli au avut loc serbări, iar la altele s'au rostit numai discursuri ocazionale de către profesori. Oraşul a fost pavozat cu acest prilej cu drapelele țării. N'a fost nici o slujbă religioasă sau paradă militară.

Provocațiuni la ură

Manifestarea unui lichelism politic fără pereche

În Camera de azi s'a întâmplat, ceea ce era firesc de altfel, un fapt care arată până unde poate imingea politicianismul pe acei cari nu trăiesc decât din exploatarea desensunilor și învrăjbirii între fiil aceleiași patrii și al aceluiaș popor. D-l Iamandi, un tânăr talentat orator moldovean, a aruncat grave jigniri poporului român din Transilvania — prezentându-l ca purtat de nas de către agenții celei mai criminale acțiuni de separațiune — agenți cari ar constitui Partidul național român.

Să vorbești, așa cum s'a exprimat deputatul liberal, înseamnă pe lângă inconștiență, dar și un cinșim fără pereche — fiindcă nu putem să credem că complectă absența de judecată a condus pe d-l Iamandi.

Nu ni-ar interesa cuvântarea sa dacă n'ar ajunge și în Transilvania și n'ar fi supusă judecării populare. Nu fiind că n'am prețuit aprecierea ce-ar face-o poporul din vechiul regat — ci pentru că la noi asemenea provocațiuni criminale au un adânc răsunet și duc fatal la ură.

Se poate aprecia aceasta dintr-o singură explicație: poporul nostru confundă interesele de stat cu ale Partidului Național, și că ele sunt aceleași. Jertfa a atâția ani pe care o fac conducătorii acestui partid pentru neamul nostru este apreciată la adevărata ei valoare. Insultele sau calomniile împotriva lor cad ca o otrăvă răzvălitoare de sânge în popor.

Dacă d-l Iamandi ar fi înțeles acest lucru, nu ar fi făcut operă de agent provocator cu efata seninătate.

Cuvântarea sa, dacă am vrea să egitim masele din Transilvania, am putea-o tipări în extenso și răspândi în toate satele noastre. S'ar ridică acea incomensurabilă forță de protestare și pornirea unei urii neîmpăcate din rândurile poporului. Fiecare cuvânt al său, aruncat ca insultă și provocare frunțășilor Transilvaniei — ar obține un răspuns ce trebuie să îngrozească pe ori-ce bun român.

Cât privește pe inconștienții și traficanții de influință, pe trădătorii de neam cari s'au îmbrăcat în tricolorul liberal — aplauzele acelora la cuvântarea d-lui Iamandi sunt pecetuirea lichelismului politic, grație căruia pot acești deputați sărute, în fiecare zi, mâna *stăpânilor* liberali!..

Cum era să înțeleagă dureroasa întrerupere a d-lui Lapedatu, care a remarcat ofensa adusă ardelenilor în splauzele acelora dintre ardeleni cari se închiuă *ori cul și ori-cum* acelora ce le dă un scaun de deputat sau o afacere veroasă împlinită cu succes.

Dacă se va continua pe calea aceasta prin *coude de topor*, cum este astăzi *moldovanul* Iamandi, — nu importă originea ci pe cine reprezintă d-șă — atunci nu va fi mirere dacă se va răspunde provocă-

rilor tot mai dese și mai obrasnice.

În ori-ce caz, toată opera aceasta nu ni va scoate din drumul nostru: vom merge înainte împotriva traficanților de influință, împotriva tuturor *trădătorilor* cari huzuresc pe spinerea păturii muncitoare din această țară.

Apostolii culturii

Conduși de dorința de-a populariza în măsură tot mai mare problemele culturale și științifice dela ordinea zilei, profesorii Universității din Cluj au înființat o asociație numită „*Extensiunea Universitară*”, care și-a pus problema unei activități extrauniversitare paralele cu activitatea pur științifică din lăuntru în vederea unei propagande culturale cât mai largi în toate ținuturile Ardealului.

Inițiativa luată de distinșii profesori clujeni, atât de conștil de chemarea lor ca cei mai înalți factori culturali ai neamului, a fost salutată pretutindeni cu o deosebită bucurie și în toate centrele în cari au des-călecat până acum, la Turda, Târgul Mureș, Petroșani, Oheria, Huedin etc., li s'au făcut primiri strălucite aducându-li se prinosul de recunoștință pentru soliditatea arătată prin misiunea lor culturală.

Un grup mai mare de profesori ai asociației „*Extensiunea Universitară*” vor ține o serie de 12 conferințe și la Braşov. Prima conferință o va ține d-l profesor univ. *V. Bogrea* Dumineca viitoare, 7 Decembrie,

dela ora 6—7 seara în sala liceului „*Andrei Șaguna*” vorbind despre „*Contribuțiunile românești la cultura universală*”. La alt loc al ziarului publicăm în întregime programul ciclului de conferințe.

Conferințele anunțate fiind de o deosebită actualitate suntem convinși că societatea românească din Braşov se va grăbi să asculte pe distinșii profesori pentru a-și agonisi cunoștințele atât de necesare din domeniul problemelor importante ale zilelor noastre.

În ședința de ieri a Camerei a luat cuvântul d-l *acp. Gîrduculescu* din partidul național făcând un aspru rechizitoriu guvernării liberale, constatând că mesajul pe anul acesta este o serenadă de adio, iar activitatea guvernării liberale se caracterizează în interior cu deosebire prin explozia dela protecție și cu falomosal atac al bolșevicilor dela Tatar-Bunar. În ce privește politica externă ea se caracterizează prin neratificarea tratatului unirei Basarabiei și prin cedarea comanelor românești jugoslaviei.

D-l Gîrduculescu răspunde apoi califiării de *sclavi* adresată

Duminică 7 Decembrie 1924

va fi ziua de întrunire a tuturor aderenților Partidului Național Român din județul Brașov și jur la

MAREA ADUNARE PUBLICĂ

ce se ține

în BRAȘOV la ora 11¹/₂

în sala dela Cinema-Modern.

Conducătorii Partidului Național chiamă poporul la lupta ultimă ce se dă în opoziție împotriva guvernului Brătianu.

Veniți la BRAȘOV în ziua de Duminică 7 Decembrie 1924

Instalarea protopopului Brașovului

Invitarea Comitetului bisericii Sf. Nicolae. — Programul primirii I. P. S. Sale Mitropolitului dr. Nicolae Bălan și a instalării protopopului dr. Iosif Blaga.

Comitetul parohial al bisericii Sf. Nicolae din Brașov-Scheiu adresează pe calea aceasta Românilor din Brașov următoarea invitare:

Comitetul parohial al Bisericii Sf. Nicolae din Brașov-Scheiu are deosebita onoare a vă invita să luați parte:

a) La primirea I. P. S. Sale dlui arhiepiscop și mitropolit de Alba-Iulia și Sibiu dr. Nicolae Bălan, în gara Brașov, în ziua de Vineri 5 Dec. 1924 oara 12 a. m.

Convoul va pleca din Piața Prundului la oara 11¹/₂ a. m.

b) La serviciul divin în decursul căruia se va îndeplini de către I.P.S. Sa actul *hirotestrei* și a instalării noului protopop al tractului Brașov, dl dr. Iosif Blaga, care va avea loc în Biserica istorică a Sf. Nicolae, Sâmbătă în 6 Dec. a. c. la oara 10 a. m.

După terminarea serviciului divin recepții în sala festivă a liceului „A. Șaguna”.

Programul Festivităților:

ce se vor aranja în zilele de Vineri și Sâmbătă, 5 și 6 Dec. 1924 în onoarea I. P. S. Sale dlui arhiepiscop și mitropolit dr. Nicolae Bălan.

Vineri în 5 Dec. 1924.

1. Primirea I. P. S. Sale la gară cu bandierii de călăreți.
2. Conducere până la Biserica Sf. Nicolae (Str. Fântâni, Str. Porții, Târgul Grăului, Șirul I-nului, Târgul Cailor, Str. Prundului), unde preoții Bisericii vor eși într-o întâmpinare I. P. S. Sale, apoi se va oficia vecernia și acatistul Sf. Nicolae.

3. Conducerea I. P. S. Sale dela Biserica Sf. Nicolae la locuință.

4. Seara serenadă: la locuința I. P. S. Sale și la noul protopop dr. Iosif Blaga.

Sâmbătă în 6 Dec. 1924.

1. La ora 10 a. m. se va oficia în Biserica Sf. Nicolae liturgia, în decursul căreia se va îndeplini actul *hirotestrei* noului protopop prin I. P. S. Sa.

2. După serviciul divin recepție în sala festivă a liceului

„Andrei Șaguna”, în ordinea stabilită de Comitetul parohial.

3. După masă la ora 2 banchet la Restaurantul Transilvania.

Brașov, în 28 Noembrie 1924.

Comitetul parohial al Bisericii Sf. Nicolae.

Doritorii de a lua parte la banchetul aranjat în onoarea I. P. S. Sale dlui Arhiepiscop și Mitropolit dr. Nicolae Bălan și a noului protopop dl dr. Iosif Blaga și cari n'au primit invitații speciale, sunt rugați a se anunța în Biroul Comitetului parohial al Bis. Sf. Nicolae.

Taxa de tacâm Lei 140.

Specula cu pădurile

O altă motivare, contrară avizelor silvice obligatoare, ar fi, că statul trebuie să taie pădurile. Statul însă și le-a asigurat, cu distanța socotită dela centrul comunei de 15 km., cu interesele strategice la frontieră și prin faptul că le-a prefăcut în Vișăul de sus în parc de vânătoare, unde d-l dr. G. Nedici crește cerbi, ruinând creșterea vitelor. Serviciile silvice cu avizele 701, 703 și 704 au propus lotul tip în 5 jug. cad., deși dintr'un hotar de 77,797 jug. cad. abia sunt 11,064 jug. cad. culturile, și lotul tip de 7 jug. cad. peste tot e îndreptățit fiind ocupațiunea principală a locuitorilor industria cernică de lemn. Acest lot tip trebuia observat mai ales pentru compozorii expropriați în număr de 1611 sif. te.

Dar experții au avut în vedere satisfacerea mai multor interese, știind că dela particulari abia se pot expropria 800 jug. cad. pădure dar și aceea defrișată pentru înființarea pădurilor comunale. Astfel în Vișăul de sus sunt 2752 fumuri cu drept la 13760 jug. cad. pădure, restul de 4260 jug. cad. trebuia pentru completarea pădurii comunale din Vișăul de jos, care la 1100 capi de familie are abia 720 jug. cad. pădure defrișată, iar în Moisăi 1200 capi de familie posed 2914 jug. cad. pădure. Comisiunile locale însă au redus în mod samavolnic lotul tip la 4 jug. cad., ca să poată favoriza pe cei 91 speculatori și să deposedeze ilegal pe compozorii și să facă imposibilă înființarea pădurilor comunale. De drept trebuiau satisfăcute cele trei comune Vișău, ai căror strămoși comuni au întemeiat compozessoratul.

Moisăii posed păduri particulare în hotar, ca să se fie completată pădurea cu 7 jug. cad. lot tip fiind comună de munte. Astfel Vasile Man, care cade sub prevederile art. 9 din legea Reformei Agrare posedă Muntele Bătrâna în coala din Moisăi 755 parcela 6734 cu 1438 jug. cad. pădure și pășune, din care 900 jug. cad. sunt pădure câștigată printr'un certificat comunal fără știrea comunei prin proces

dela Moisăniari. În coala 1612, parcelele 7325 și 7326, Jupănu Kind Mendel are 897 jug. cad. În coala 756 parcela 6735, Tiszamenti Fekereskedelmi r. t. a lui Grödel are 707 jug. cad. În coala 4341 parcela 7372 Muntele Crăciun, Kind Mendel cu Gruber Izsák posed 518 jug. cad. Restul ce nu ar ajunge ar fi să se completeze din compozessoratul din Borșa, unde o parte de hotar a fost prin proces luată dela Moisăi și acest act nedrept e în amintirea poporului.

Din Vișăul de sus, cu toate că o colitură cade în inima hotarului Moisăi și a fost cu sufletul câștigat de Vișăneni, recomand să fie îndesulită cea mai săracă comună din județ Băcicoelul, care numărând 450 sifete nu are nici un petec de pădure și cumpără lemnoasele din Vișăul de sus. Ar fi acomodată cea mai apropiată secție din compozessorat. Oficiile silvice însă au propus Băcicoelul la Baiza ca să fie impropriat de la Pallák și Schultz. E prea departe, iar cu carul încărcat trebuie să vină tot în sus pe pantă, iar dealul Cutei țarna cu greu se va trece, drumul fiind ruinat și nu pot avea lemnoase pentru construcții. Aceste păreri le expun celor mai mari experți din părțile noastre, în convingerea că mă vor a-proba.

Dacă separăm însă terenurile de pășune de păduri și prefacem în pășuni suprafețele defrișate și cele sub 20 grade pantă, atunci lotul tip la păduri se va reduce și va reflecta la toate pădurile private, scutite de expropriere ca o lege generală. Ne lipsesc 70% pășuni. Mai întâi acelea sunt a se asigura prin expropriere succesivă și sporirea suprafețelor—pășunile, apoi vin pădurile comunale. Separarea pășunilor se impune, iar compozessorii nu vor fi păcăliți cu pășuni în loc de păduri iar speculatorii impropriatării să ne săcătuiască codrul cum e cazul compozessoratelor din Borșa și Vișăul de sus.

Corresp.

Conflict de muncă aplanat

La întreprinderea „Societatea anonimă Zăbala pentru industria forestieră” din comuna Zăbala jud. Treiscaune, al cărui mare acționar este „contele” Mikos Armin, s'a ivit un conflict colectiv de muncă între Direcția întreprinderii și salariați, în urma neachitării la timp a salariilor. În special lucrătorii de pădure cari cu venirea iernii voiau să plece pe la vetrele lor, au fost foarte agitați din cauza neprimirii lefărilor. Lucrătorii au cerut intervenția Inspectoratului muncii din Brașov pentru aplanarea acestui conflict.

În 27 Noembrie, după tratative destul de lungi, conduse de d-nil Dr. Popea și Manteanu Inspectori ai Ministerului muncii și după cercetări amănunțite, părțile, patron și lucrători, au încheiat următorul acord: întreprinderea se obligă a achita complex salariilor tuturor lucrătorilor până cel mai târziu la data de 10 Decembrie. Afară de salarii lucrătorii vor mai primi o sumă de 30000 lei drept recompensă pentru neprimirea la timp a salariilor. Această sumă se va întrebunța de lucrători pentru scopul ce-l cred mai folositor intereselor lor, ori se va împărți în părți egale între lucrătorii de pădure ai întreprinderii. Plata salariilor se va face în prezența șefului inspect. munci Brașov, ori a delegatului său. Cu toate-că între timp unii lucrători încetaseră lucrul, în urma înțelegii stabilite toți lucrătorii întreprinderii au reluat lucrul în ziua de 29 Noembrie la orele obișnuite de începerea lucrului.

Se speră că întreprinderea va achita până la data fixată salariile, evitându-se astfel un nou conflict, dăunător întreprinderii și mai cu seamă lucrătorilor cari pentru a câștiga o bucată de pâine își parădesc gospodăriile și familiile din depărtatul Maramureș pentru câte 4—5 luni de zile.

x-y

Asociația generală a medicilor din România invită pentru a doua oară pe toți d-nii medici, în vederea înaintărilor, să comunice de urgență direcțiunei a Via sanitară numărul „Monitorul Oăcia” când au absolvit libera practică și un act justificativ că au fost mobilizați.

BETIA

Conferința populară ținută la Dârstea-Brașovului la 23 Nov. 1924 de dr. AL. TALAȘESCU

I.

Când vreau să vă vorbesc despre beție nu trebuie să vă pregătesc mult pentru ca să mă înțelegeți despre ce este vorba:

Totul nu toată lumea are cunoștințe destul de limpezii asupra însemnătății cuvântului beție, fiind că sunt mai multe feluri de beții.

La noi cea mai obișnuită beție este aceea provenită din abuz de beuturi cari conțin fie în mod natural, fie prin ados artificial o oare-care cantitate de alcool, adică de spirit.

Voi reveni numai decât la acest fel de beție, vreau totuși cu această ocaziune să vă explic în general însemnătatea cuvântului beție.

Negreșit că beția vine dela a bea și de bună seamă că nu apă, ci o altă beutură, care turbură mintea omului, fie pentru un timp mai scurt, fie pentru mai multă vreme.

Cu toate acestea de multe ori omul ajunge în stare turburată asemănătoare beției cu totul din alte cauze decât beutura. De aceea foarte bine caracterizează poporul această stare, când zice: „Vrea să mă îmbete cu apă rece!” „Vrea să mă îmbete cu vorbele!” Beat

de dragoste, beat de mânie, de ură ș. e.

Aceste beții sufletesti pot provoca rău, ca orice beție, pe timpul când omul este zăpăcit, dar după ce omul își vine în fire trupul rămâne sănătos. Despre aceste beții sufletesti vor avea chemarea să vă vorbească părinții voștri ș. e. tot și nu eu.

Cu totul altfel stau lucrurile când e vorba de beții provocate de către beuturile despre care vreau să vă pun în cunoștință.

Se zice că cea mai veche beutură cunoscută pe lume ar fi cea din Vin. Anume după tradițiile Bibliei Patriarhul Noe ar fi descoperit fabricarea vinului și despre el se zice că s'ar fi îmbătat cel dintâiu pe lume. Cum a fost nu știu exact, atâta știu că în poporul nostru există un cântec vechi care sună așa:

Tata Noe cel bătrân
Fost-a, fost, pui de român,
El a născut veselie
Când a descoperit via:

Să-l slăvim, să-l cinștim,
Tot cu vin, cu poian
Bând voință
Bucuroși
Vin, vin, vin și pelin!

Se știe însă că Noe, sau Noa, nu a fost un oare-care ovreu,

ci însuși Zeul Saturn al vechilor latini ai strămoșilor noștri, care mai purta numele și de Moachus și Paier Dachus, adică tatăl Dacilor.

Nu putem ști dacă via a fost cultivată mai întâiu pe la poalele Carpaților, faptul este însă sigur, că vinul dacilor era răpatat în Grecia veche și se transporta în burduli mari diapei de bou pe Dunăre și pe Marea Neagră. Această se adevărește și prin faptul istoric că Bachus, Zeul petrecerilor cu beție, se pretinde a fi fost de origine din Peninsula Balcanică, regiune foarte producătoare de vin.

Ma avem și altă întâmplare ce ne dovedește aceasta:

Cum cu 150 ani înainte de Christos domnia peste marele popor geto-dac un puternic rege numit: Berviste, sau Bueroviste, care în grăia lui mare să scape poporul lui de păcatul beției, a dat ordina de s'au distrus toate vinele din Dacia. Ștăta că poporul dac numai decât s'a îndreptat și a devenit așa de puternic încât a ținut piept împăraților Romani, ba a devenit că împăratul Domitian să plătească dări Reginei dac Decebel.

Dar omul deprins să-și momească mintea, la lipsa vinului din strugure, a căutat să tolocuiească această beutură cu altele și astfel daci cari erau foarte producători de miere de albine au inventat beutura numită *mied*, preparată din miere și apă, s'apusa la fermentarea alcoolică.

Mai târziu strămoșii noștri au început să fabrice țuica de prun și numai în urmă, după ce împăratul Traian a cucerit Dacia a revenit poporului roman să replanteze vinele și să facă iarăși vin.

Mai târziu, acum de curând de tot, nemții, sașii cari s'au pripășit pe aceste locuri, primind dela regi Ungari boerii prietere români și peste români, au început să prepare prin dospirea orzului o nouă băutură: *berca*. Pe urmă s'au întors în noi și alte beuturi făcute din *spirit de burcaie*, cărora li se poate da gust diferit după felul cum este preparat și amestecat cu diferite arome și dulciuri.

În alte țări unde nu crește strugurele și nici nu se face alcool din fructe sau din miere, există alte mijloace ca poporul în anumite ocazii să-și amețească mintea. Astfel sunt tutunul, care s'a introdus și la noi pe o scară latinsă, apoi opiumul și hașișul.

Românul din Vechiul regat care a învățat deprinderea de a fuma dela turci zice că: *beututul*, când vrea să zică că *beutmează*. Și bine zice că *beututul*, căci famal tutunului are asupra trupului omească apropiat efect amestec, ca și altă băutură ce conține alcool; deosebirea între alcool și tutun e numai în ce privește cantitatea și cantitatea. Efectul e același și unul și altul otrăvește creierul și sângele omului și li amorsește conștiința.

Traficul de influințe a băncii ministeriale

Văduva pictorului Aman excoercată de ministrul Văitoianu.

Sedința de Sâmbătă a Camerei a fost din nou o zi neagră pentru ministrul Văitoianu, devenit faimos prin panama cu pașapoartele. În cursul vorbirii dep. liberal lamand, care atacase partidul național, deputatul Victor Moldovanu a intrerupt pe orator exclamând: „Aveți traficanți pe banca ministerială!”

De sine înțeles că această intrerupere a produs velle proteaste ale majorității liberale, care cerea trimiterea dep. Moldovanu în fața comisiei disciplinare. Cu toate acestea dep. Moldovanu nu s'a lăsat intimidat și a repetat din nou acuza adusă băncii ministeriale, pe care și-a înăscut o și dep. Al. Valda-Voevod declarând că e gata să facă dovada afirmărilor dep. Moldovanu. Majoritatea a rămas surprinsă de declarațiile categorice ale d-lor Valda și Moldovanu, iar președintele Odeanu s'a văzut nevoit a le aorda cuvântul după terminarea cuvântării dep. Lamand. Iată în rezumat declarațiile d-lor Valda și Victor Moldovanu, cari au produs o profundă impresie.

Influințarea justiției.

D-ul Valda: Acuzația de trafic adusă băncii ministeriale nu este o chestie personală.

Colegul Moldovanu a obiectat că atunci când noi avem dovadă că sunt minștiri cari au trafic, cum vă faceți arbitri de judecare ai altor partide?

Când la aceasta președintele a amenințat cu chemarea dlui Moldovanu înaintea comisiei de disciplină, am declarat, că mă solidarizez cu d. Moldovanu, întru cât cunoaștem documentul.

În chestia Petrolului național, spune d. Valda, instanța a înfirmat mandatul de arestare a dlui Stoicescu, care a executat un ordin al dlui Franasovici. În apel însă mandatul a fost confirmat. În schimb acelaș mandat apelativ a înfirmat mandatul de arestare al dlui gen. Văitoianu. Și m'am întrebat: cum este posibilă această dublă eșitudine în fața faptelor?

Justiția a fost influențată. Și sub impresia acestor fapte, m'am identificat cu declarația dlui Moldovanu, întru cât aveam indiciul că guvernul a influențat organele justiției. Vă rog să ascultați dovezile din gura dlui Victor Moldovanu.

(D. Moldovanu se urcă la tribună în protestările majorității. După ce liniștea se restabilește, d. Moldovanu ia cuvântul. Făcând însă o introducere de considerenți generale, majoritatea protestează din nou).

D. Victor Moldovanu amintește de omenii mari ai țării, printre care se numără și pictorul Aman. Prin testamentul lăsat de Th. Aman, toată averea sa a lăsat-o soției sale. Văduva lui Aman a fost tot așa de iubitoare față de țară și a lăsat toată averea statului. Această avere reprezintă peste 12 milioane. Văduva lui Aman însă este azi în mizerie și n'are nici măcar bani cu care să-și îngrijească bătrânețea. Și atunci a venit cineva s'o sfătuiască să dea statul în judecată pentru că nu-i dă o rentă proporțională cu averea lăsată. A refuzat propunerea, declarând că își iubește țeara mult țara. A fost nevoită atunci să-și scoată lucrurile în vânzare. Printre cei cari au cumpărat pe prețuri de nimic suveniruri de familie și de artă foarte scumpe, au fost și minștiri. D-na Aman a fost vizitată și de d. Arthur Văitoianu și d. Franasovici cari i-au propus să intervină amândoi pe lângă gu-

vern ca să cumpere pentru stat întruaga avere ce-i mai rămăsese.

Ca preț al intervenției, d. Arthur Văitoianu a luat un tablou și un album cu 17 gravuri, fără ca nici o intervenție să se fi produs.

D-na Aman a cerut restituirea lucrurilor în repetate rânduri; a bătut mereu drumurile pe la minister, fără nici un folos. În disperare de cauză, văduva A. man mi-a trimis o scrisoare prin care este denunțat traficul d-lui Văitoianu, care a luat lucrurile din casă, în valoare de 20.000 lei fără să-i fi făcut nici un serviciu. D. Moldovanu citește scrisoarea, în care văduva Aman se plânge, că după ce și-a dat toată averea, a ajuns să fie despuțată și de minștrii țării.

Mai aveți, spune oratorul, îndoieli, că tot el a traficat și cu pașapoartele? Toate merg rău în această țară, pentru că oamenii ei de răspundere nu se dau înlături dela acte de trafic.

Termenând d-l Moldovanu, au luat cuvântul dep. liberal Leonte Moldovanu și ministrul Mărzescu, declarând că, adevărat, se destăinuie făcute, majoritatea nu se solidarizează cu ministrul vizat, al cărui acte private îl privesc exclusiv numai pe cel vinovat, nu însă și banca ministerială și cu atât mai puțin majoritatea liberală.

Ministrul Văitoianu, ne fiind de față la sedința de după amiază, când s'au produs destănuirile, a luat cuvântul în sedința de Sâmbătă noaptea cerând să se apere. A recunoscut că a cumpărat câteva din obiectele scoase la vânzare de văduva Aman plătiind suma de 20.000 lei și că a primit pe deasupra ca dar un tablou și un album, pe care însă le-a restituit ulterior.

Dep. Victor Moldovanu luând din nou cuvântul prezintă adunării lista obiectelor cumpărate de d-l Văitoianu dela d-na Aman, scoțând în evidență prețul meschin cu care au fost plătite. D-na adaogă: a doua zi după vizita mea la d-na Aman, d-l gen. Văitoianu i-a restituit tabloul și albumul de gravuri, temându-se de urmările pe care le poate avea chestiunea odată adusă la cunoștința mea. Este adevărat d-le Văitoianu?

D-l Văitoianu: Adevărat este faptul că am dat tabloul d-nei Rămniceanu, nepoata văduvei Aman.

D-l V. Moldovanu dă citire unei noi scrisori, prin care se arată că tablourile au fost restituite după vizita făcută de d-na d-nol Aman în via apoi parlamentarii din toate partidele acasă la d-na Aman, care le va spune adevărul.

O „campanie” avortată

Ziarul tuturor calomniilor din Brașov a pornit să se bată „în campanie” împotriva dlui Emil Socaci, prim-ajutor de primar. Dela început știam că se vor cutunda în noroii faptelor lor ziar și inspiratorii lui, fiindcă mărtiriile acuzatorilor au valoarea morală a acestora.

Pentru cei nepreveniți, însă, cari nu cunosc situația morală a „acuzatorilor”, publicăm declarația de mai jos:

Onor. Redacției „Gazetei Transilvaniei”

Loco.

Cu onoare vă rog să binevoiți a da loc în ziarul Dv. următoarelor:

În ziua de 5 Nov. a. c. m'au prezentat în biroul dlui avocat Bolta, pentru a-mi face o cerere pentru despăgubire de războiu. Aci am găsit pe d-l Nistor care mi-a și făcut cererea, iar dimineața din birou o declarație, care acum văd că era îndreptată contra dlui Emil Socaci vice-primarul orașului Brașov, eu neștiind scopul urmărit de dânsul, precum nici conținutul exact al acelei declarații, am semnat-o.

Văzând însă cele publicate în ziarul „Carpații” cu data de 2 Decembrie a. c. la adresa dlui Emil Socaci, îmi retrag acea semnătură și o declar de nevalabilă.

Iar pentru d-l Emil Socaci păstrez o deosebită simțăminte pentru marea neobosită ce depune pentru poporul român din Șcheiu.

Brașov la 2 Decembrie 1924.

Cu simțăm

(s) Paraschiva Muntean (născ. Ghirincea)

Astăzi s'a prezentat la redacția zărilor noastre dl Nicolae Ghirincea de meserie măcelar, de larându-ne în fața marionor, că n'are cunoștință despre declarația apărută sub semnătura d-șiei în „Carpații”. Că se apărute în acea declarație nu corespund adevărului. Din contra d-l vice-primar Emil Socaci s'a purtat față de dânsul foarte omenos și îi păstrează tot respectul și toată stima.

Licitație publică.

În ziua de 20 Decembrie 1924 ora 10. a. m., se va vinde prin licitație publică, la Prefectura Poliției secția Penală. — 2 m. stofă și 3 m. doc albos lin gros, marfă care se poate vedea în fiecare zi în orele de serviciu, la Secția Penală a acestei Prefecturi.

P. Prefectul Poliției, Roșanu, m. p. Șeful Serv. Simionescu, m. p.

Publicațiune.

Regt. 89 Inf Brașov, are de vânzare cea un vagon zarzavat (moreovi - pătrunjel - păstârnac) prețuri Lei 3 kg. orice categoric. Doritorii se vor adresa serviciului aprovizionării regtului 89 Inf. Casarma „Principele Carol”. 1109 2-3

CONVOCARE

Subsemnați fondatori

S. A. Română Pentru Valorizarea Lemnului

Invităm prin prezenta Onor. semnatori ai acțiunilor la adunarea generală constituantă care va avea loc la 11 Decembrie 1924 ora 3 p. m. în Brașov, Str. Neagră 62.

ERNEST SCHAUER (ss) CAROL BRAUN (ss)

PROGRAM:

1. Constituirea Societății pe acțiuni.
2. Alegerea consiliului de administrație.
3. Alegerea censorilor.

128.1-1

CINEMA APOLLO

Numai astăzi la 2 Decembrie se poate vedea filmul

Sapte ani de nenorocire

cu Max Linder și o comedie cu

FATTY

(Fatty fuge de acasă).

Mercuri, Joi, Vineri la 3-4-5 Decembrie se reprezintă cel mai senzațional sezon sportiv american

Derbyul din Kentucky

cu marele artist Reginald Denny. Un eveniment senzațional din viața sportivă americană.

Un film fenomenal!!

Cel mai mare succes raportat în America. Este o dramă impresionantă, de un interes palpitant.

Toată lumea va urmări cu emoție și un interes viu.

Vine! Vine!

FRATER

Fără constrângere de-a cumpăra

Vizitați depozitul de mobilă

PETRU GROSS

din Codlea Nr. 32, unde puteți cumpăra etnin și bine.

1129 2-8

AVIZ! Am onoare a aduce la cunoștința onor. clientele că atelierul de croitorie de dame a lui Gergely S. îl conduc și pe mai departe.

Rog onor. clientelă a-mi da concursul ca și până acum.

Cu toată stima

Rosa Gergely născ. Stenner. 1113 3-3

Aromatizatorul cafelei este

„VERITABIL FRANCK”

cu rășnița de cafea

Saxonia Nr. 8829

1068 1-1

CUM NE VINDECAM DE REUMATISM SI GUTTA

BROSURĂ INTERESANTĂ. NU TREBUIE SĂ LIPSEASCĂ DIN NICI O CASĂ. GRATUIT CONTRA JUMEI DE 1 LEU PENTRU PORTO. CERETI LA FARMACIA VOREL DIN PIATRA-N.

„Rad r No. 2998

996 16-8

„VELICAN”

este cel mai nou șlager pe terenul industriei de lichior, fabricat de destilateria Ursus al firmei FRIEDRICH CZELL & Fii grupa Dr. WILLHELM CZELL în Brașov.

„Velican” este cel mai modern lichior, care nu poate lipsi dela nici o masă.

„Velican” se destilează din frunze, flori și fructe.

„Velican” se fabrică numai prin FIERBERE.

„Velican” este întăritor, aromatic și plin de foc fără a produce gust amăruie cel mai bun regulator al stomacului.

„Velican” se găsește în toate băcăniile, bodegile, cofetăriile și cafenelele

„Velican” este unic în felul său și pretutindeni.

Saxonia 8486

1115 2-8

Teroarea dela Dej

In ajunul alegerii partiale.

Amenințări, Provocări, Secvestrări, Bătăuși, Beții.

Cu cât se apropie termenul alegerii parlamentare din circumscripția Dej se întesesc nelegitiunile de tot soiul. Astfel sub supravegherea personală a generalului Moșoiu, care s'a reîntors în ziua de 26 Nov. la Dej, s'a pus la cale o nouă serie de ilegalități și abuzuri.

Iată ce ni se scrie din Dej: În 27 Nov. primpretorul din Dej întâlnind în comuna Tișcău pe senatorul Bilț din partidul național, l-a somat, să părăsească imediat comuna, căci în caz contrar îl va aresta și escorta. Senatorul Bilț a protestat împotriva acestei samovoinicil ordinar, spunând că în calitate de parlamentar are dreptul, să se preumbe pe unde vrea. Atunci faimosul primpretor a dat ordin, ca senatorul Bilț, să fie escortat de jandarmi.

În aceeași zi, candidatul nostru d-l dr. Dobrescu a fost o mare intruziune în comuna Reteag unde s'au adunat peste 1500 oameni. Jandarmii au voit să împărtășe mulțimea. Să ținem însă în conștiință pe jandarmi și l-au forțat să asculte cu-vântarea candidatului nostru.

Agenții guvernului au înștințat imediat prefectura, care a trimis în grabă (zece camioane încărcate cu jandarmi), cari au încercat să facă scandal. Țărani însă nu l-au băgat în seamă, ci au ascultat mai departe pe candidatul nostru. Adunarea s'a ținut însă fără alte incidente în înșufleștea de nedescris a poporului!

Prefectura ne face totfelul de calamități, Automobiliu', cu care și face cursa candidatului nostru a fost oprit de un agent al poliției pe motiv... că merge cu înșeală pe a mare și a fost confiscat.

Generalul Moșoiu n'are încr-dere în jandarmii regionalisti. Pentru a întinzi pe alegători a hotărât să aducă jandarmi din Vechiul regat.

Nea Nișă Retevoi, cunoscut agent electoral de pe vremea

lui Radu Mihai și-a făcut apariția la Dej însoțit de o ceată de mahalagi tot unu și unu, pentru a face educație electorală ardelenilor. În zece camioane de-ale Statului, blânzi cetățeni din Dealul Spirei s'au revărsat asupra cercului electoral, băgând spaima în populație.

Amenințările și bătăile curg gărlă. Primpretorul Bărbosu a bătut măr pe sătenii Petruț Ioan și Făstăș Alexandru din comuna Ceblean, lovindu-i cu pumnii peste obraz. Făstăș a fost trântit la pământ și lovit cu piciorul. În Rugăsești a fost bătut Varga Gheorghe. Cel bătut au făcut denunț la Parchet.

Se face tot felul de promisiuni atât din partea generalului, cât și a celorlalți matadori. D-l Moșoiu a piecat pe sate însoțit de cinci ajutoare. În fiecare comună promise cu zecele de mil de lei pentru fel și fel de titluri. De pildă astăzi s'a prezentat la Dej niște săteni veniți după paralele promise. Cel dela prefectură însă s'au ascuns.

Toți primarii și secretarii comunali au fost amenințați cu termen până după alegere, cu condiția că dacă se vor purta bine, li se vor enula amenziile. Ei sunt oblig și în felul acesta să ducă alegătorii la urne și să-l forțeze, să voteze cu candidatul guvernului.

Revizorul cu ai lui colindă toate satele și amendează părinții copiilor cu pedepse școlare, spunând, că numai atunci li vor lura de pedepsă dacă vor vota cu guvernul.

S'a dat ordin crășmarilor în toate comunele să pună băutura gratuit la dispoziția alegătorilor. Astfel de ordine s'au dat în comunele Ungurași și Nireș. În felul acesta guvernul caută să propage antialcoolismul la sate. Astfel înțelege guvernul liberal, să introducă ordinea și unificarea sufletescă în țară.

INFORMATIUNI

Numărul viitor al ziarului nostru va apare în 6 pagini Vineri înainte de masă din cauza sărbătorii de Sămbătă (Sf. Nicolae) și a serbărilor împreunate cu instalarea protopopului Brașovului.

Guvernul și ziua de 1 Decembrie. — Ca și cum ar fi o primădie serbătorirea zilei memorabile a Adunării naționale dela Alba-Iulia din 1918, guvernul a căutat să nu i se dea un caracter de oficialitate. Pentru poporul român din Ardeal ziua de 1 Decembrie rămâne, ori cari ar fi atitudinile unor guvernări pălmași și sectari, ca zi de sfântă serbătoare națională, cu sau fără Te-Deum-uri sau parăzi militare.

În Brașov, intelectualii români s'au adunat aseară în sala cea mare a Restaurantului Transilvania și au serbătorit aceeași zi.

Duel. În urma unui schimb de cuvinte produs în ședința de Sămbătă a Camerei între d-nii Mihai Popovici și I. Manolescu-Strungu, d-l Mihai Popovici socotindu-se înșutat a provocat la duel pe d-l Manolescu, trimițând martori pe d-nii deputați Gr. Iulian și V. Madgearu. Data duelului încă n'a fost fixată.

Moartea lui Puccini. O telegramă din Bruxelles anunță moartea marelui compozitor italian Giacomo Puccini, autorul celebrelor opere „Bohema”, „Manon Lescau”, „Tosca” și „Butterfly”. Știria morții acestui celebru compozitor a produs în Italia ca și în întreaga lume regrete unanime. În Camera italiană, al cărei membru a fost, primul-ministru Mussolini a parlat în cuvinte elogioase pe defunctul, preamărind opera sa. Lui Puccini se vor face funeralii naționale.

500 ei, cari pășteau în apropierea comunei Peștera (jud. Constanța) au fost parte sfășiate de lupi, parte găsite moarte împreună cu ciobanii din cauza viscolului îngrozitor din zilele trecute.

Blajul capătă lumină electrică. Duminică în 25 Noembrie s'a constituit în Blaj o societate românească pentru aprovizionarea orașului cu lumină electrică. S'a ales primul consiliu de administrație în frunte cu canonicul dr. Chețianu, dr. Victor Macaveiu, Iacob Popa și dr. Rusu.

Școlare. Școala normală din Făgăraș va fi inaugurată la 14 Dec. s. c. iar școala medie de fete din Făgăraș a fost transformată în liceu de fete.

Cercul studenților din „Țara Bărsii”-Cluj, în ședința ordinară ținută în ziua de 9 Nov. a. c. și-a constituit comitetul în felul următor: Președinte Iancu Butnariu, Vicepreședinte Ionel Tanislau, Secretar general Ionel Bădișoiu, Secretar de ședințe Ștefan Popa, Casier Emil Butnariu, Bibliotecar Alexe Nan. Membrii în comitet: Lenuța Coleștu, Ioan Z. Enescu, Virgil Voicu.

Adunarea generală extraordinară a U. F. V. R. se va ține Duminică 7 cor. la Cluj. Vor participa din Brașov, doi delegați ai voluntarilor.

Abonații cari ne fac reclamațiuni și comunicări în scris în chestia ziarului sunt rugați a ne indica întotdeauna și n-rul de pe adresă sub care li se trimite ziarul.

Ora 3 d. a.

ULTIME ȘTIRI TELEFONICE

Impresia ultimelor ședințe

ale Camerei în opinia publică și în cercurile politice.

București în 2 Decembrie. — Ultimele ședințe ale Camerei au făcut o impresie penibilă în toate cercurile politice și în opinia publică, în urma atitudinii guvernului și majorității în vătarea dela Romanși și în acoperirea ministrului Văitoianu, compromis în chestiunea pașapoartelor și a tablourilor Aman. Se remarcă viguroasa acțiune a Partidului Național român.

Eliberarea generalului Văitoianu, tovarășul lui Filipovici, și menținerea în starea de creșt a celorlalți — este o nouă provocare.

În orice parte mergi n'auzi de cât cuvinte aspre de critică pentru un regim care vine să ceară Parlamentului legi de ordine când el face cele mai scandaloase afaceri, compromițând cu totul autoritatea de stat.

Nu se poate închipui revolta și desgutul cu care se vorbește de regimul liberal — definitiv compromis. *Corresp.*

Muncitorii ardeleni se plâng lui Albert Thomas

Un incident penibil pentru guvern.

Cluj 2 Decembrie. — Fostul ministru al munițiilor și directorul biroului internațional al muncii a fost Duminică oaspele orașului nostru. La gară i s'a făcut o călduroasă primire, fiind salutat de primarul orașului Utales, de prof. univ. Emil Racovița în numele universității și a studenției și de d-l Flueraș în numele muncitorimeii. În cursul zilei distinsul oaspe a vizitat fabrica de tutun, de pieltărie și camera de comerț.

La întrunirea din sala Redute, unde era anunțată pentru ora 5 conferința d-lui Albert Thomas, — s'a adunat o mulțime imensă de muncitori români și unguri și intelectuali; epariția socialistului Thomas este salută cu ovăși.

D. Ion Flueraș salută pe tovarășul Albert Thomas, și îl mulțumește că a avut bunăvoința să se gândească la muncitorimea din Cluj, și să vie în mijlocul ei. Voim să-i dăm informații adevărate, tocmai în prezența ministrului muncii Chirulescu, ca și el să ia la cunoștință cu ce greutăți imense au de luptat act muncitorii în îmbunătășirea situației lor materiale și culturale.

Se iau măsuri aspre contra noastră, fără nici un rezon, măsuri menite să facă să pierdem orice respect pentru guvern.

Ca un simbol al abuzurilor autorităților noastre este și acesta, că tocmai săptămâna aceasta când se află în România Directorul Biroului internațional al muncii, care veghează la dezvoltarea culturală a masselor muncitoare, autoritățile clujene, interzic prelegerile instructive pentru lucrători, iar consiliul comunal al acestui oraș rețușă să se închirieze sala acestora, pentru conferințe cu caracter absolut inofensiv, cari nu urmăresc nici de cum să agite pe muncitori, contra statului. Să ia dar act ministrul muncii de nemulțumirile noastre. Nu e acum momentul să vorbesc și de alte nedreptăți și mai grave, pe care le vom comunica mereu, mereu guvernului, ca să ia odată măsuri de îndreptare, decă nu voește să pornească din partea noastră manifestări de nemulțumire, într'o formă mai puțin elegantă.

Revelațiile acestea senzaționale ale d-lui Flueraș, au impresionat foarte penibil pe d. ministru al muncii Chirulescu.

D. Albert Thomas căruia i s'a tradus declarațiile d-lui Flueraș, a ținut apoi, în timpul conferinței sale despre importanța Biroului internațional al muncii, să facă câteva reflecții cari se pot rezuma astfel:

În conflictele dv. eu nu mă pot pronunța. Vă faceți aci reproșuri, reprezentantul muncitorilor, ministrului muncii. Eu păstrez rezerva ce mi se cere, în astfel de chestiuni interne, nu mă pot pronunța asupra lor, pot spune numai că sper să le puteți aplană, prin comunicarea reciprocă a punctelor dv. de vedere.

Vă spun încă un lucru: Opera mare de ocrotire a muncii și muncitorilor din partea Biroului internațional al muncii, nu poate fi înfăptuită decăt cu concursul muncitorilor, patronilor și guvernului.

Cel mai eficace sprijin îl obținem dela Internaționala muncitoare din Amsterdam, în jurul căreia sunt grupate 20 milioane de muncitori. Fără a face propagandă pentru vre-un partid sau organizație, vă pot spune numai atât că în jurul ei trebuie să se organizeze toate forțele muncitorești.

Locale

Zvârcoliri nedemne. Câțiva dintre parohiiarii bisericii Sf. Nicolae ni se plâng că se fac încercări de către unii Români din Șcheiu, cunoscuți agenți liberali electorali de pe vremuri, de-a vări zizanie între parohiiarii din Șcheiu în ajunul instalării noului protopop al Brașovului, îndemnând pe Junii, ca să nu lasă într-o întâmpinare la gară a L. P. S. Sale Mitropolitului dr. N. Bălen, care vine să prezideze actul instalării. Ni se mai spune că de aceste agitații n-er sta departe nici preotul dr. Nicolae Stînghe, care de altfel și-a arătat în public nemulțumirea sa personală față de instalarea noului protopop, trîgând la îndoiala legalitatea acestui act.

Înțelegem supărarea părintelui Nae, că n-a fost numit d-sa protopop al Brașovului, dar nu înțelegem ca d-sa să facă astfel de gesturi provocatoare tocmai în momentele atât de importante pentru viața noastră bisericească, când înșuși L. P. S. Sa Mitropolitul face Brașovului onoarea de a prezida actul solemn al instalării protopopului dr. Iosif Blag.

Oare nu-și teme părintele Nae brăul roșu, cu care e vorba să fie distins tocmai de L. P. S. Sa cu prețel instalării noului protopop?!

Sopientii satii

Scumpirea pâneli. Urcându-se prețul făinei a urmat și scumpirea pâneli. Începând cu ziua de ieri chiogr. de pâine albă costă în Brașov lei 14.50 și chiogramul de pâine mijlocie lei 13.50. Prețul pâneli negre rămâne deocamdată neschimbat.

Dela Asociația medicilor. D-nii medici din oraș și sate sunt invitați la ședința ce va avea loc **Joi 4 Decembrie, 1924** ora 8 seara în Gewerbeverein. La ordinea zilei sunt 2 prelegeri: 1) Contribuții la problema etiologiei influenței. 2) Asupra ulcus pepticum jejuni postopertivum.

Clubul „Colțea” roșgă pe d-nii membrii civili, cari doresc a lua ore de scrimă să treacă pe la biroul adjuncturii Școlii de Sabotajeri de Infanterie pentru a se înscrie și a lua informații. Clubul pune la dispoziție sala în orice zi după orele 18. Lecțiile se predau de d-l Pațarai.

Ciorapi pentru dameși a-soare, ciorapi pentru bărbați la Franz Gross, Strada Porții 7.

Hoppa-Hoppa, Five-Step, Tango-Royal, Jimsca, Samba, Fox-Steps, cele mai noi dansuri moderne, se pot învăța particular sau în grupă la școala de dans

FRANCIS IJAC (Gewerbeverein).

Cursuri noi încep la 8 Dec. a. c. Înșcrieri zilnic Str. Castelului 110. 1119 1-2